

WIELKI CHRYSTOCENTRYCZNY PLAN BOGA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 1 lipca

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Ef 1,3-14; 2,6; 3,10; Kol 1,13-14; Pwt 9,29.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Błogosławiony niech będzie Bóg i Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, który nas ubłogosławił w Chrystusie wszelkim duchowym błogosławieństwem niebios” (Ef 1,3).

Dwadzieścia pięć lat później po tym, jak 21 lipca 1969 roku został ogłoszony pierwszym człowiekiem, który stanął na Księżycu, amerykański astronauta Neil Armstrong (1930-2012) napisał krótki list z podziękowaniami dla zespołu, który zaprojektował jego kosmiczny skafander (nazwany jednostką mobilności pozapojazdowej), w którym ten astronauta wykonał swój historyczny „mały krok”⁵. Nazywając ów skafander „najczęściej fotografowanym statkiem kosmicznym w historii”⁶ i żartując, iż skutecznie ukrywał on „swoją brzydką zawartość”⁷, Armstrong przesłał „po ćwierćwieczu podziękowania i gratulacje”⁸ „zespółowi, który zaprojektował ową jednostkę mobilności pozapojazdowej”⁹ z Centrum Kosmicznego Johnsona za „solidny, bezpieczny i niemal wygodny”¹⁰ ubiór, który chronił jego życie.

Paweł rozpoczyna swój *List do Efezjan* majestatycznym podziękowaniem, chwalać Boga za błogosławieństwa udzielane przez Niego — błogosławieństwa tak niezbędne dla wierzących jak bezpieczny kosmiczny skafander dla człowieka na Księżycu. Paweł stwierdza, że Bóg przygotował te błogosławieństwa jeszcze „przed założeniem świata” (Ef 1,4), i chwali Boga za Jego dokonania dla wierzących we wszystkich wiekach.

Ten wstęp do listu Pawła był szczególnie cenny dla efezjan, gdyż uczył ich, jak oddawać cześć Bogu i dziękować Mu za Jego liczne błogosławieństwa.

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Neil_Armstrong, dostęp 7.5.2023 (przyp. red.).

⁶ <https://lettersofnote.com/2010/11/10/lits-true-beauty-however-was-that-it-worked/>, dostęp 7.5.2023 (przyp. red.).

⁷ Tamże (przyp. red.).

⁸ Tamże (przyp. red.).

⁹ Tamże (przyp. red.).

¹⁰ Tamże (przyp. red.).

List dziękczynny zazwyczaj zawiera wzmiankę o darze, za który składane jest podziękowanie. W Ef 1,3-14 Paweł wymienia długą listę Bożych darów, dziękując Panu za błogosławieństwa ewangelii.

Paweł chwali Boga za to, że „nas ubłogosławił w Chrystusie wszelkim duchowym błogosławieństwem” (Ef 1,3). Fakt, iż błogosławieństwa te są *duchowe* (gr. *pneumatikos*), sugeruje, że są przekazywane przez Ducha (gr. *Pneuma*) Świętego, co wskazuje na ostatecznie z błogosławieństw wymienionych przez Pawła, czyli działanie Ducha Świętego w życiu wierzących (zob. Ef 1,13-14).

Ef 1,3-6 zawiera inspirujące słowa o tym, jak Bóg postrzega nas w Chrystusie. Przed stworzeniem świata Bóg wybrał nas w Chrystusie i postanowił, że mamy być „święci i nienaganni” (Ef 1,4; por. Ef 5,27) w Jego obecności, jako Jego cenne dzieci zarówno z tytułu stworzenia, jak i odkupienia w Chrystusie (zob. Ef 1,5). Zanim powstało słońce, Bóg postanowił, że zostaniemy obdarzeni „w Umiłowanym” (Ef 1,6). Krótko mówiąc, Bóg postanowił nas zbawić. Jeśli tracimy zbawienie, to tylko wskutek naszych grzesznych wyborów.

Co w Liście do Efezjan oznacza wyrażenie w okręgach niebieskich (jedynej części Nowego Testamentu, w jakiej wyrażenie to zostało użyte)? Przyjrzyj się znaczeniu tego wyrażenia i samego słowa *niebiosa* czy *niebo*. (Zob. Ef 1,3.20; 2,6; 3,10; 6,12; por. użycie słów *niebo* oraz *niebiosa* w Ef 3,15; 4,10; 6,9).

W Liście do Efezjan wyrażenie *w okręgach niebieskich* oraz słowa *niebo* i *niebiosa* wskazują na niebo jako mieszkanie Boga (zob. Ef 1,3; 6,9), siedzibę duchowych mocy (zob. Ef 1,10.20-21; 3,10.15; 6,12), a także miejsce wywyższenia Chrystusa po prawicy Ojca (zob. Ef 1,20). Wierzący mają już teraz przystęp do tych *okręgów niebieskich* jako sfery, w której duchowe błogosławieństwa są im oferowane przez Chrystusa (zob. Ef 1,3; 2,6). Choć *okręgi niebieskie* są miejscem błogosławieństwa dla wierzących, to jednak są także miejscem konfliktu z siłami zła przeciwstawiającymi się panowaniu Chrystusa (zob. Ef 3,10; 6,12).

Zastanów się nad Ef 1,4, gdzie Paweł mówi, że zostaliśmy wybrani w Chrystusie „przed założeniem świata”. Co to oznacza? Jak ukazuje to miłość Boga do nas oraz Jego pragnienie zbawienia nas?

Grzech był mroczną i dominującą mocą w życiu adresatów Pawła. Apostoł opisał ich wcześniejszą egzystencję jako duchową martwość — „umarliście przez upadki i grzechy wasze” (Ef 2,1) — w której byli zdani na dyktat szatana (zob. Ef 2,1-3). Będąc zniewoleni przez grzech i kusiciela, nie byli w stanie sami się wyzwolić. Potrzebowali ratunku. Bóg przyszedł im z pomocą przez swoje łaskawe działanie w Chrystusie. Paweł podkreśla dwa nowe błogosławieństwa łaski Bożej w życiu wierzących — odkupienie i przebaczenie.

Przeczytaj Ef 1,7-8. Odkupienie to pojęcie często występujące w Nowym Testamencie. Porównaj użycie tego słowa i jemu podobnych w Kol 1,13-14; Tt 2,13-14; Hbr 9,15. Jaki wspólny temat mają te fragmenty listów z Ef 1,7-8?

Greckie słowo przetłumaczone jako *odkupienie* w Ef 1,7 to *apolytroxis*, pierwotnie oznaczające wykupienie niewolnika albo jeńca. W słowie tym słychać szcęk kajdan i głos bezwzględnego handlarza targującego się o jak najwyższą cenę. Gdy w *Nowym Testamencie* jest mowa o odkupieniu, pierwotnie czytelnicy kojarzyli to pojęcie z ceną, jaką trzeba było zapłacić za wykupienie z niewoli.

Nasza wolność została nabyta za najwyższą cenę: „W nim [Jezusie] mamy odkupienie przez krew jego” (Ef 1,7). Pojęcie odkupienia podkreśla także łaskawą szczodrość Boga, który zapłacił tak wysoką cenę za naszą wolność. Bóg daje nam wolność i godność. Nie jesteśmy już niewolnikami!

„Być odkupionym, to być traktowanym jak żywa istota, a nie jak rzecz. Oznacza to, że jesteśmy poddany mi Królestwa Niebios, a nie niewolnikami na ziemi”¹¹.

Zwróć uwagę, iż stwierdzenie, jakoby Bóg zapłacił cenę odkupienia szatanowi, nie jest biblijne, ale wywodzi się ze średniowiecza. Bóg nie jest nic winny szatanowi i nie mu nie zapłacił.

Dobrodziejstwem wynikającym z ofiary Chrystusa na krzyżu Golgoty jest między innymi „odpuszczenie grzechów” (Ef 1,7). Na krzyżu Chrystus wziął na siebie nasze grzechy — przeszłe i przyszłe — i „wymazał obciążający nas list dłużny, który się zwracał przeciwko nam ze swoimi wymaganiami” (Kol 2,14). Dokonując dzieła odkupienia i przebaczenia w Chrystusie, Bóg postąpił jak Łaskawy Ojciec, „według bogactwa łaski jego, której nam hojnie udzielił” (Ef 1,7-8).

Co znaczy dla ciebie to, że przez pojednawczą ofiarę Chrystusa otrzymałeś przebaczenie i odkupienie? Jak ma się do tego odczucie, iż nie jesteś tego godny? (Uwaga: Nie jesteś tego godny, dlatego przebaczenie i odkupienie jest łaskawym darem).

¹¹ Alister E. McGrath, *What Was God Doing on the Cross?*, Grand Rapids 1992, s. 78.

Na czym polega Boży plan *pełni czasów* i jak daleko sięga? (Zob. Ef 1,9-10).

Paweł posługuje się trzema wyrażeniami opisującymi Boży plan. Jest on (1) *tajemnicą Jego woli*, (2) *Jego upodobaniem* oraz (3) *nastaniem pełni czasów*. Co jest Bożym ostatecznym planem? Zjednoczenie wszystkich i wszędzie w Jezusie. Opisując ten plan, Paweł posługuje się obrazowym greckim słowem *anakefalaiousthai* — „połączyć w jedną całość” (Ef 1,10) — które można przetłumaczyć jako *zwieńczyć/zsumować* wszystkie rzeczy w Chrystusie. W starożytnej praktyce księgowej sumowano kwoty w ten sposób, iż zapisywano kolumnę liczb, a wynik sumowania zapisywano nad kolumną. Jezus wieńczy ostateczny/eschatologiczny plan Boga. Ten chrystocentryczny plan został ułożony „przed założeniem świata” (Ef 1,4) i jest tak szeroki, iż obejmuje wszystkie czasy (*pełnię czasów*) oraz całą przestrzeń (*wszystko, i to, co jest na niebiosach, i to, co jest na ziemi*). Paweł obwieszcza zjednoczenie w Chrystusie jako wielki Boży plan dla wszechświata.

Omawiając Boży plan, który ma być wykonany „z nastaniem pełni czasów” (Ef 1,10), Paweł wprowadza temat, który będzie rozwijał w całym tym liście. Bóg rozpoczyna realizację swojego planu zjednoczenia wszystkich na podstawie śmierci, zmartwychwstania, wniebowstąpienia i wywyższenia Jezusa (zob. Ef 1,15-2,10) od założenia Kościoła i zjednoczenia w nim najbardziej zantagonizowanych części ludzkości — Żydów i pogan (zob. Ef 2,11-3,13).

W ten sposób Kościół zapowiada siłom zła, że Boży plan jest realizowany, a ich rządy prowadzące do podziałów dobiegną końca (zob. Ef 3,10). W *Apokalipsie Jana* możemy przeczytać ostrzeżenie: „Zstąpił do was diabeł pałający wielkim gniewem, bo wie, iż czasu ma niewiele” (Ap 12,12).

Druga połowa *Listu do Efezjan* rozpoczyna się usilnym wezwaniem apostoła do jedności (zob. Ef 4,1-16) i zawiera długie nawoływanie, w którym apostoł wzywa swoich adresatów, by unikali zachowań szkodzących jedności oraz budowali wspólnotę wśród wierzących (zob. Ef 4,17-6,9). Paweł kończy swój list, kreśląc obraz Kościoła jako zjednoczonego wojska żywo uczestniczącego w zaprowadzaniu pokoju w imieniu Chrystusa (zob. Ef 6,10-20).

Jak możesz uznać i uwypuklić fakt, iż odkupienie, którego doświadczyłeś w Jezusie Chrystusie, jest częścią wielkiego Bożego planu zjednoczenia wszystkich w Chrystusie?

„W którym też przypadło nam w udziale stać się jego częścią, nam przeznaczonym do tego od początku według postanowienia tego, który sprawuje wszystko według zamysłu woli swojej, abyśmy się przyczyniali do uwielbienia chwały jego, my, którzy jako pierwsi nadzieję mieliśmy w Chrystusie” (Ef 1,11-12).

Wydaje się, że wierzący w Efezie utracili wyraźne poczucie chrześcijańskiej tożsamości — *upadli na duchu* (zob. Ef 3,13). Stosownie do tego, co napisał wcześniej (zob. Ef 1,3-5), Paweł pragnie uświadomić im ich tożsamość jako chrześcijan. Wierzący nie są ofiarami przypadkowych i samowolnych decyzji jakichś bóstw czy kosmicznych sił. Są dziećmi Bożymi (zob. Ef 1,5) i jako tacy mają przystęp do licznych błogosławieństw danych im w Chrystusie, zgodnie z głęboką radą i wieczną decyzją Boga. Celem i wolą Boga (zob. Ef 1,11) jest zjednoczenie wszystkich w Chrystusie (zob. Ef 1,10) i do tego celu Bóg prowadzi wierzących, realizując swój plan. Mogą oni z całą pewnością przyjąć status zaoferowany im przez Boga i autentyczność udzielonych przez Niego błogosławieństw. Ich życie powinno być odzwierciedleniem przesłania zawartego w Ef 1,3-14: Niech będzie błogosławiony Bóg i Ojciec Pana naszego, Jezusa Chrystusa!

Porównaj użycie słów *udział* oraz *dziedzictwo* w Ef 1,11.14.18. Dlaczego słowa te są ważne dla Pawła?

Czy odziedziczyłeś kiedyś coś w wyniku czyjejś śmierci? Być może bliska osoba pozostawiła ci drogocenne rzeczy lub też znaczną sumę pieniędzy. Według Pawła dzięki śmierci Jezusa chrześcijanie otrzymali dziedzictwo od Boga (zob. Ef 1,14) i stali się dziedzictwem dla Boga (zob. Ef 1,18).

W *Starym Testamencie* lud Boży jest czasami nazywany Bożym *dziedzictwem*, czyli własnością Boga (zob. Pwt 9,29; 32,9, Za 2,16). Ten sens bycia czy stania się Bożym dziedzictwem jest wyraźny w Ef 1,18 i prawdopodobnie także zamierzony w Ef 1,11 (który należy zatem przetłumaczyć następująco: ...w którym *staliśmy się* dziedzictwem...). Jako sedno chrześcijańskiej tożsamości Paweł wskazuje wierzącym znaczenie świadomości ich wartości w oczach Boga. Nie tylko otrzymali oni dziedzictwo od Boga (zob. Ef 1,14; 3,6; por. Ef 5,5), ale także *są* Bożym dziedzictwem.

Na czym polega różnica między wypracowaniem czegoś, a otrzymaniem tego w dziedzictwie? Jak pojęcie dziedzictwa pomaga nam zrozumieć, co zostało nam dane w Jezusie?

W Ef 1,13-14 Paweł krótko wspomina historię nawrócenia jego adresatów. Jakie są etapy tej historii?

Pisząc o roli Ducha Świętego w życiu wierzących, Paweł używa dwóch obrazów czy metafor. Po pierwsze porównuje Ducha Świętego do *pieczęci*, którą wierzący otrzymują na znak autentyczności ich nawrócenia. W starożytności pieczęci używano na kilka sposobów: do potwierdzania kopii przepisów prawnych i umów, zatwierdzania jakości lub ilości zawartości w pojemnikach oraz poświadczania transakcji (np. Jr 32,10-14.44), umów i listów (np. 1 Krl 21,8), testamentów i dokumentów adopcyjnych. Odciski na przedmiocie pieczęć świadczyła o jego przynależności i chroniła przed sfalszowaniem. Obecność Ducha Świętego w życiu wierzących świadczy o ich przynależności do Boga i potwierdza Bożą obietnicę ochrony (por. Ef 4,30). Zostali oni „zapieczętowani obiecany Duchem Świętym” (Ef 1,13).

„Paweł wyraźnie uczy, że w chwili, gdy ktoś powierza swój los Jezusowi i wierzy w Niego, Duch Święty zapieczętowuje (gr. *sfragidzein*) wierzącego w Chrystusa na dzień odkupienia. Co za cudowna, wyzwalająca i upewniająca prawda! Duch Święty naznacza wyznawcę Chrystusa pieczęcią zbawienia, gdy ten tylko zaczyna wierzyć”¹².

Drugi obraz, którego Paweł używa w celu przedstawienia Ducha Świętego, to *rękojmia*. Duch Święty jest rękojmią naszego dziedzictwa wskazującą na czas, gdy dziedzictwo to w pełni zostanie przekazane (por. 2 Kor 1,22; 5,5).

Słowo *arrabon*, przetłumaczone jako *rękojmia*, pochodzi z języka hebrajskiego i w grece *Nowego Testamentu* oznacza *pierwszą wpłatę, zaliczkę, przedpłatę*, po której płatnik musi uiścić resztę sumy.

Zwróć uwagę na to, że wierzący nie wpłacają tej rękojmi, ale otrzymują ją od Boga. Według Pawła cenna obecność Ducha Świętego w życiu wierzących jest rękojmią pełni dziedzictwa zbawienia i odkupienia, jaka zostanie urzeczywistniona wraz z powtórным przyjściem Chrystusa. Naszym zadaniem jest przyjęcie z wdzięcznym i uległym sercem tego, co zostało nam dane w Jezusie.

¹² Jiří Moskala, *Misinterpreted End-Time Issues: Five Myths in Adventism*, w: *Journal of the Adventist Theological Society* 1/2017, s. 95.

DO DALSZEGO STUDIUM

Czy Ef 1,3-14 uczy, że Bóg ustala zawczasu przyszłość ludzi, przeznaczając jednych do życia wiecznego, a innych na wieczną śmierć? Niestety, wielu ludzi tak właśnie wierzy. Jednak rozważ następujące argumenty:

1. W tym fragmencie listu rola Chrystusa jest przedstawiona jako decydująca, gdyż Boży wybór adoptowania nas następuje „przez Jezusa Chrystusa” (Ef 1,5) i „w nim” (Ef 1,4.11 BG). To sugeruje, że Boży wybór i ustalenie z góry dotyczą tych wszystkich, którzy wybierają wiarę w Chrystusa, a nie są wyborem tego, kto ma być zbawiony, a kto potępiony, zanim jeszcze się urodzi. Boże decyzje są zaplanowaną i z góry ustaloną odpowiedzią dla tych, którzy okazują wiarę w Chrystusa.

2. Ef 1,3-14 zawiera także żywy język odnoszący się do więzi i opisujący zbawcze działania Boga. Bóg jest Ojcem, a my jesteśmy Jego *adoptowanymi* dziećmi (zob. Ef 1,3-5), otrzymującymi Jego hojne błogosławieństwa (zob. Ef 1,8). Musimy zrozumieć słowa przedstawiające Boże wybranie i ustalenie zawczasu w świetle tego bogatego języka dotyczącego więzi. Bóg nie jest zdystansowanym i nieczułym sędzią, który wydaje wyroki z daleka, ale opiekuńczo Ojcem wszystkich swoich dzieci (zob. Ef 3,15).

3. Ef 1,3-14 świadczy o tym, że Bóg szanuje wybór człowieka (zob. zwł. Ef 1,13, gdzie *usłyszenie* i *uwierzenie* są przedstawione jako istotne). Także inne fragmenty *Listu do Efezjan* akcentują ten fakt (w Ef 2,8; 3,17; 4,1-6,20 podkreślono lub założono wybór i odpowiedź wiary), podobnie jak wiele innych fragmentów *Nowego Testamentu* (np. 1 Tm 2,4; Dz 17,22-31). „W niezrównanym darze swojego Syna Bóg otoczył cały świat atmosferą łaski tak rzeczywistą jak powietrze, które krąży wokół ziemi. Wszyscy, którzy oddychają tą życiodajną atmosferą, będą żyli i rozwijali się do wymiarów osób dojrzałych w Chrystusie Jezusie”¹³.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jakie argumenty dodałbyś do powyższych na poparcie faktu, że Bóg nie wybiera z góry, kto z ludzi zostanie zbawiony, a kto będzie zgubiony?

2. Czyj wybór ostatecznie zdecyduje o przyjęciu zbawienia w Jezusie?

3. „W nim mamy odkupienie przez krew jego, odpuszczenie grzechów, według bogactwa łaski jego” (Ef 1,7). Jak werset ten świadczy o realności zbawienia wyłącznie z łaski przez wiarę, a nie z uczynków prawa?

¹³ Ellen G. White, *Pokój, za którym tęsknisz*, wyd. 3, Warszawa 2011, s. 66.